

KARÁCSONY JÁRVÁNY IDEJÉN

VARGA JÁNOS, PLÉBÁNOS

Nagyon próbára tesz bennünket ez az esztendő. A járvány teremtette légkör, a fertőzéstől való félelem annyi mindent megváltoztatott körülöttünk. És ez érthető, de mindenki máshogy éli meg.

Van, aki lezserebben kezeli a helyzetet, van, aki teli félelemmel, és szinte bénító szorongással. Találkoztam olyan házaspárral, akik a járvány tavaszi jelentkezése óta csak a messze legszükségesebb ügyekben hagyták el otthonukat. És múlnak a hónapok, itt van a december vége, az adventet is lassan magunk mögött tudjuk. Ez a helyzet már Karácsonyról beszél, hisz erre készít elő a hajnali szentmisékkal, az adventi koszorúk pislákoló gyertyáival, test-lelket ébresztő énekes imádságaival.

„Ébredj, ember, mély álmodból” énekünk oly egyértelműen hangol Karácsonyra, a Megszabadító érkezésére, az Isten Fia megszületésére, a betlehemi istállóban történetekre. Így az angyalok dicsőítő szavaira, a pásztorok csodálkozó tekintetére, Mária és József Istenre hagyatkozó gondoskodására.

Ha erre a betlehemi istállóban történetekre figyelünk, erre, az oly szegényes, mégis oly meleg légkörre rácsodálkozunk, akkor tudunk Karácsonykor ünnepelni.

Leülni a karácsonyfa fenyőillatú közelségébe, esetleg egy magunk készítette jászol Betlehemet idéző légkörébe, és elmélkedik az ember, imádkozik az ember, és örvendez az ember, és örvend a család, mert megszületett a kis Jézus!

Ehhez nem szükséges a vásárlási örület, nem szükséges az idegesen felajzott légkör, ehhez csak hívő ember, hívő lélek kell, aki a betlehemi csillagot figyeli, aki az Istent dicséző angyali szótatot hallgatja: dicsőség az Istennek... békesség az embernek...

Ez az ember belesimul ebbe a betlehemi kis világba, ami majd kitágul az egész világra, amiből csak jó fakad: sok jóval telik meg a karácsonyfa alja,

öröme szépül a gyermekek arca, könny szökik a szülők szemébe, boldogan öleli egymást a család, és elfelejti, hogy odakint a járvány mit is csinál.

Hát akkor „Fel, nagy öröme, ma született, aki után a föld epedett”.

HISTORIA DOMUS 2020

BESZÁMOLÓ EGYHÁZKÖZSÉGÜNK ELMÚLT ÉVÉRŐL

GRÓSZ ANDRÁS

A Budaörsi Római Katolikus Egyházközség közösségi életét, mindennapjait a kibontakozó koronavírus-járvány jelentősen befolyásolta, de a közösség imaéletét, aktív lelki hozzáállását nem törte meg, sőt inkább megerősítette. A járvány ellenére fontos, hogy mérleget vonjunk az idei esztendőről, értékelhessük mindazt, ami a nehézségek közepette 2020-ban történt velünk.

Január 19. és 26. között zajlott az ökumenikus imahét, amelyet a szokásos helyszíneken tartottak Budaörsön.

Február 22-23-24-én templomunkban volt látogatható a missziós kereszt, amely az Eucharisztikus Kongresszus egyik jelképe. (Ennek időpontja a járvány miatt eltolódott, így várhatóan 2021 szeptemberében rendezik meg Budapesten az idei év helyett.)

Február 26-án volt Hamvazószerda, ezzel kezdetét vette a Nagyböjt, amelynek idején kezdődött a járvány, így a nagyheti szertartásokat és az április 12-i Húsvét ünnepét a hívek fizikai jelenléte nélkül ünnepelte egyházközségünk. Húsvétvasárnap és a május 16-i templombúcsú alkalmával papjaink meghatározott útvonalon körbe hordozták az Oltáriszentséget a városban. Nepomuki Szent János ünnepén szokásos ünnepi szentmisére került sor, valamint Mészáros Zoltán kántor adott orgonakoncertet.

Május 31-én ünnepeltük a Szentlélek eljövetelét, Pünkösödöt. Június 14-én korlátozott keretek között készült el az úrnap virágszőnyeg, de a szokásos körmenetet megtartotta az egyházközség.

Július 28. és augusztus 2. között zajlott az egyházközségi nagytábor (EgyNagy) a Királyréten.

Augusztus 30-án az elmaradt Juniális miatt is családos találkozóra került sor a templom kertjében.

Szeptember 6-án ünnepeltük a Kolping szervezésében János atya 20 éves budaörsi plébánosi működését, így szentmise keretében köszöntötték őt a közösségek.

Szeptember 12-én volt a hagyományos kőhegyi Mária-napi búcsú, amelyen az ünnepi szentmisét Dobszay Benedek ferences atya celebrálta.

Szeptember 27-én zajlott a hagyományokhoz híven a makkosmáriai zarándoklat Fogolykiváltó Boldogasszony ünnepén.

Október 11-én Spányi Antal püspök megáldotta a kül-

**ÁLDOTT KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS
KEGYELMEKBEŒ GAZDAG
BOLDOG ÚJÉVET
KIVÁNNUNK MINDEN
KEDVES TESTVÉRÜNNEK!**

sőleg megújult templomunkat. A renoválást a Székesfehérvári Püspökség, a Miniszterelnökség, Budaörs Város Önkormányzata és egyházközségünk pénzügyi támogatása biztosította. A tervek szerint jövőre a templom belső felújítása is elindulhat, de konkrétumok a későbbiekben várhatóak.

Október 18-án volt az elsőáldozás templomunkban.

November 11-én zajlott a szokásos Márton-napi vesperás. November 29-én kezdődött az új egyházi év, december 20-án van Advent negyedik vasárnapja.

Ebben az évben Varga János plébános atya és Nobilis Márió atya tovább vezették közösségünket, buzgón végezték az egyházi év szentmiséit és szertartásait, hálás köszönet érte. Köszönjük Michelberger Mátyás világi elnök és a világi képviselőtestület idei munkáját is!

A zenei szolgálatot Mészáros Zoltán kántor (a német misék alkalmain legtöbbször Komjádné Udvarnoky Margit) és a Budaörsi Werner Alajos Kórus magas színvonalú éneklése biztosította. Köszönet illeti a gitáros misék énekeiért az erre alakult közösséget is.

A lelkipásztori kisegítők (Bakos Kristóf, Borlay Endre, Komáromi Ferenc, Kővári László, Novák György, Radnóczy Péter, Szűcs István), sekrestyésünk és irodai munkatársunk, Supala Virág, gondnokunk, Szeleczky István és templomatyánk, Mocsáry Pál, valamint az oltárszolgálatot végző ministránsok is áldozatos munkát végeztek közösségünkért. Isten áldását kérjük további munkájukra!

Köszönet illeti mindazokat, akik rendszeres imádságaikkal támogatták a lelki élet fellendülését, vagy tevékenyen részt vettek egyházközség mindennapi működésének biztosításában.

Szeretnénk hálás köszönetet mondani azoknak is, akik 2020-ban akár egyénileg, akár közösség tagjaként a templomban (pl. takarítás, karácsonyi fenyőfaállítás, Szent Sír építése), illetve a templomhoz kapcsolódóan alkalmi vagy mindennapos munkákat végeztek.

Hálásan köszönjük testvéreink anyagi támogatását, mert adományaikkal, egyházi hozzájárulásukkal biztosították ebben az évben is egyházközségünk működését.

Honlapunk gondozásáért hálásan köszönjük Szakács Katalin és Koltai Károly odaadó tevékenységét, kérjük, minél gyakrabban böngésszék naponta frissülő plébániai weblapunkat (www.brke.org)! A járványhelyzet alatt biztosított online templomi közvetítések technikai hátteréért elsősorban Nobilis Márió atyát és Koltai Károlyt illeti köszönet.

„HISZEM AZT, HOGY EGYÜTT MINDENT MEG TUDUNK OLDANI.”

Beszélgetés Pintér Anasztáziával, a Mindszenty József Katolikus Iskola új igazgatójával

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE

SOKOLOWSKINÉ SZAKÁCS KATALIN

Kedves Neszti néni! Engedje meg, hogy én is így szólítsam, ahogy a mindszentys gyerekek és szüleik. Mióta tanít Budaörsön a Mindszenty Iskolában? Milyen élethelyzetben volt, amikor ide került? Mi hozta Budaörsre?

Köszönöm, hogy így szólított. Jobban szeretem ezt a megszólítást, mint az igazgató asszonyt. Pontosan 2001 februárjában kezdtem el a Mindszentyben dolgozni. Akkoriban költöztünk Törökbálintra és egy régi kedves kolléganőnk, Mészárosné Csákvári Mrika szólott, hogy német tanárt keresnek az iskolába. Akkor volt egy éves a kislányom. Nem volt könnyű összeegyeztetni a tanári feladatokat a családi élettel, de gyermekeim keresztszülei és a férjem segítettek nekem. A kollégáim is mindenben támogattak. Köszönet nekik ezért.

Mikor és miért történt igazgatóváltás iskolánkban és milyen célok mentén döntötte el, hogy elvállalja az igazgatói teendőket?

Nagyon váratlanul ért, mikor 2020 tavaszán Szabó István elmondta nekem, hogy egészségügyi okok miatt lemond az igazgatóságról és engem javasolt erre a posztra. A döntés nagyon nehéz volt. Nagyon szeretek tanítani. Azok közé a szerencsések

közé tartozom, akiknek a munkájuk a hobbijuk. Viszont én ebben az intézményben váltam pedagógussá.

Itt vannak a kollégáim, akiket nagyon szeretek és nagyra becsülök, a gyerekek és a szülők, akik sokat jelentenek nekem. Nem mondhattam nemet. Éppen ezért az idei tanév egyik legfontosabb feladatának tartom a családok és az iskola közösségének építését, megerősítését.

Vitán felül áll, hogy nagyon nehéz időszakot élünk most a járvány miatt. Mennyiben változtatta meg ez az iskola életét, hogy tudtak alkalmazkodni ehhez a diákok és tanáraik?

Nagyon nehéz helyzetben van most mindenki. Nincs olyan nap, hogy ne hiányoznának gyermekek az osztályokból. Próbáljuk segíteni az otthontanulókat, közvetítjük a tanórákat, töltjük fel a feladatokat az online felületünkre, és mindeközben megpróbáljuk tartani a lelket a gyerekekben és a szülőkben is. Nagy a feszültség, sokan félnek. De ahol hit ott szeretet, hol szeretet... Hiszem azt, hogy együtt mindent meg tudunk oldani.

Indul a karácsonyvárás szép időszaka. Mit lehet ebben a helyzetben megvalósítani? Meg lehet-e pl. rendezni az évek óta nagy sikerű Betlehemi Jászolkiállítás vagy erről is le kell az idén mondanunk?

A lelkünk készül. Az adventi időszakot a szokásos módon lelki nappal kezdtük, melyet hitoktatóink, Szórádi Anita és Gádorné Elekes Judit készítettek elő. Az osztályfőnökök, beosztott tanárok a gyerekekkel együtt kezdték meg a készülődést.

Nem mondtunk le a közös gyertyagyújtásokról sem. Igaz, ezt nem a megszokott módon, hanem iskolarádióon keresztül tesszük meg.

Napköziseink idén is gyönyörűvé varázsolták az iskolát. Aulánkban látható a Betlehemi Jászolkiállításunk. A családok a gyerekekkel együtt otthon készítették el igazán gyönyörű alkotásaikat, ezzel is segítve a készülődést.

Neszi néni őriz-e olyan kedves, különleges karácsonyi élményt gyerekkorából vagy saját gyerekei életéből, amit szívesen megosztana velünk?

Mint mindenkinek, nekem is vannak élményeim a gyerekkoromból, de most inkább egy fiatal felnőttkori élményemet osztanám meg az olvasókkal. 18 évesen kerültem diákként Budapestre egy vajdasági kisvárosból. A kezdeti időszakban nagyon vágytam haza. Hiányzott a családom és Zenta. Szenteste otthon voltam a szüleimmel és öcsémrel, feldíszítettük a fát, készültünk az ünnepre. Apukám négybe vágott egy almát és mindenki kapott egy negyedét. Ha régi karácsonyi emlékekről beszélünk, nekem ez a kép jut eszembe.

Kívánom mindenkinek, hogy szereteteivel tudja tölteni a karácsonyt békében, szeretetben, egészségben.

Kegyelmeiben gazdag, örömteljes karácsonyi ünnepeket és jó pihenést kívánunk Neszi néninek és családjának!

IN MEMORIAM
DR. PAULOVITS TERÉZ
(1937 - 2020)

Életének 83. évében 2020. szeptember 23-án elhunyt Dr. Paulovits Teréz, aki cikkeivel, tudományos munkáival sokat tett azért, hogy Budaörs egyházi hagyományait és vallási népszokásait minél szélesebb körben megismerhessék. Lelkes kulturális misszióját nemcsak a felnőttképzés körében, hanem elsősorban a fiatalok között, így a Mindszenty József Katolikus Iskolában és a Heimatmuseumban is végezte. Igazi tanáregyéniség volt, aki szerető gondoskodással figyelte tanítványai későbbi pályafutását is. Ráckevei származása ellenére férjével, a két éve elhunyt Dr. Kovács József Lászlóval választott szülőföldjüknek tekintették Budaörsöt, ahová az 1970-es évek elején költöztek. Paulovits Teréz alapításától kezdve állandó szerzője volt *Élünk* című egyházközségi lapunknak, cikkeiben főként a budaörsi német hagyományokról írt. Terike néni megbízhatósága, elkötelezettsége és életvidám természete az újság egyik legfőbb támaszává tette őt. Hiányozni fog mindannyiunknak!

Az örök világosság fényeskedjék Neki, nyugodjon békében!

Paulovits Terézre emlékezve közöljük most néhány évvel ezelőtt írt, a budaörsi karácsonyi népszokásokról írt cikkét.

„**RORATE CAELI DE SUPER,
 ET NUBES PLUANT JUSTUM ...**”

A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR HAGYOMÁNYAI

„Harmatozzatok eget,/felhők hullassatok esőt,/ magasságok küldjétek a Megváltót!/ Hozzon termést a föld,/ s legyen gyümölcse az Üdvözítő!” (Izaiás 45,8)

A karácsonyi ünnepkör bevezetője a négy hetes szent idő, az adventi időszak, amely András napjától karácsonyig tart. Az egyházi év kezdete a keresztény időszámítás szerint. Advent jelentése: várakozás, reménykedés, előkészület a Messiás eljövételére. A 4. században alakult ki Vízkereszt előtti időben a keresztelések előkészületére, de már az 5. században karácsony elé került, és a Krisztusvárás jelentéssel bővült, és az Úr négy eljövetelét jelentette: a megtestesülést, a kegyelmet, a halálunk és az utolsó ítélet idejét. Ma is bűnbánó lélekkel készülünk az Úr eljövételére. Ezért szinte napjainkig szerdán, pénteken böjttel szenteljük meg ezt a szent időszakot. Kelemen pápa írta elő a 18. században a szigorú böjtot, ami 1918-ig

volt érvényben. A karácsonyi vigília böjtjét pedig 1956-ig tartották meg. Ilyenkor Budaörsön is a vallásos emberek tartózkodtak a zajos mulatságtól, a lakodalomtól. Ezt a szigorú böjtöt az idősök napjainkban is megtartják. Hajdan a böjti szigor egy kissé feloldódott a disznótorok családias hangulatában. [...]

Hajdan az advent kezdetét éjféλι harangszóval jelezték. Igazi vallásos hangulatát a hajnali mise, a rorate, az aranyos, az angyali mise adja meg napjainkban is. A hajnali sötétségben mi is várjuk a Messiást, a Megváltót. Nem vesszük észre a korai felkeléssel, a hideggel, a faggyal járó áldozatot. Különleges élményt jelent számunkra a korai harangzúgás, a sötét reggel sejtelmes hangulata. Jó érzés elzarándokolni a rorate-ra, ahol felcsendül az „ébredj ember, mély álmodból megszabadulsz rabságotból” szózata. Istennek hála, Budaörs hívő lakossága érti, tudja mindezt, ezért zarándokolunk egyre többen a hajnali misére. Régebben is a szülőkkel együtt indultak a gyerekek az „Oraadi”-ra /hajnali misére/. Sőt egyes településeken csengőszóval és énekkel ébresztették a diákok a híveket, hogy idejében odaérjenek a szentmisére.

A karácsonyi készülődés jegyében napjainkban ismét felújítottuk városunkban a Szent Család Járás, a Szálláskeresés /Herbergsucherinnen/ nemes, örömszerző hagyományát. Ez a szokás 1898 óta ismert településünkön. Az első csoportot Wendler Rozina szervezte meg. Az 1920-as években már hét-nyolc egyenként kilencfős csoport kilenc napon át járta a település utcáit a Szent Családot ábrázoló szentképpel, és mindig más családhoz érkeztek. Mindenütt örömmel fogadták a jámbor asszonyokat a vallásos budaörsiek. Együtt imádkoztak, énekeltek egy meghatározott ájtatossági rendben. Így vált ez a szokás a család, az otthon meghatározó jelképévé.

A Jézuskák játékanak /Kristkhindl/ szokása 1946-ig élt Budaörsön. Még az 1930-as években is ismerték több szövegváltozatát. Fiatal lányok hármas csoportokban fehér ruhába öltözve, mint az angyalkák, megjelenítették Szűz Máriát, öleiben a kis Jézussal, Szent Józsefet, kezében bottal és az Angyalt karddal és csengővel. Fejükre arany koronát tettek. Házról házra járva pásztorjátékot adtak elő. Mindenütt szívesen látták őket, hisz a karácsony hangulatát viték el a családokhoz népi játékkal. A mondókájukat áhítattal hallgatták az emberek. Ez a meghitt együttlét végül a gyerekek imájával zárult.[...] Az adventi koszorú négy gyertyája családi körben egyre fényesebben világít, a szeretet melegével jelzi Jézus születését. Ez a szimbolikus szokás onnan ered, hogy hajdan egy lelkész az imateremben felfüggesztett keréken minden nap meggyújtott egy gyertyát a Krisztus-várás jegyében. Ebből a kerékből alakult ki a koszorú. Napjainkban városunk közösségének adventi koszorúja a Templom téren jelképezi, a „nagy család”, az egész település közösségének hitét, reményét, örömét és szeretetét.

A hajnali miséhez több szokás, hiedelem fűződik, melyek vallásos elemeket is tartalmaznak. Ugyanakkor ekkor van a téli napforduló ideje. Ezért is jellemző ekkor a sok mágikus népszokás. Régen sok helyen azt tartották, hogy a hajnali mise idején be kell zárni a házat a boszorkányok ellen, nehogy kárt okozzanak a gazdának. Azt gondolták, hogy főleg a teheneket ronthatják meg. [...]

Karácsony Jézus születésének ünnepe. A böjtje, vigíliája december 24.,

Ádám és Éva napja. Ezen a napon a budaörsiek rendbe tették a házat és a környékét, az udvart, hiszen vendéget vártak, a világra születő Kisdedet. Egész nap tartott az előkészület, a sütés-főzés, a karácsonyi asztal, az ajándékok elrendezése.

A karácsonyi vacsora böjtös, főleg mákos guba. Ezen az estén a szoba, az asztal előkészítése különleges jelentésű, számos ősi szokást, hiedelmet őriz. A téli napfordulóhoz fűződnek ezek a szokások, a jövő évi termés biztosítását jelentették, később kereszténnyé szelődtek. A Luca-búza mellett az alma bibliai jelkép. A dióhoz, a mézbe mártott fokhagymához szerelmi és egészségvarázslat hiedelme fűződik.

Az éjféλι miséhez is számos hiedelem tartozik. Mielőtt elindultak a hívek a misére, megittatták az állatokat, hogy ne panaszkodjanak. Ugyanis emberi hangon szólalnak meg a mise alatt. Mindenütt lámpát gyűjtöttek, így ünnepelelték a világ világosságának születését. Az éjféλι miséről jövőket pásztorok, gulyások, kanászok ostorpattogtatással, kürtszóval, „pásztorzenével” /”Holdermusi”-val/ fogadták. Ki-ki elfújta a saját zenéjét. A templomtoronyban megszólalt a kürtszó, a Stille Nacht... Ezt a szokást felújítottuk, ma is meghatódva hallgatjuk szentmise után a sejtelmes éjszakában. Hajdan a Kőhegyen négy lövést is leadtak a mozsárágyúból a Szentháromság és a Szűzanya tiszteletére. Éjféλι mise után kolbászt, disznóhúst ettek, hogy szerencséjük legyen az új esztendőben.

A karácsonyfa még az 1930-as években is borókaág volt, rajta aranyalma, dió. A Jézuska éjfél után vagy reggel jött. A gyerekek ajándéka praktikus ruhanemű volt. Egyaránt örültek a falovacskának, a rongybabának. Manapság a szülők megveszik a drága játékokat, nem biztos, hogy meghitté tudják tenni velük a szeretet, a család, a békeség ünnepét!

Karácsony szent ünnepén sok vallásos ember három misét is hallgatott Budaörsön. Zengett a templom a „Meny-nyből az angyal”... dallamától. Karácsonytól vízkeresztig tilos volt nehéz munkát végezni, pl. kenyeret sütni, mert a láthatatlan három király megeszi azt, és jövőre nem lesz elég belőle. Budaörsön a karácsonykor kiterített ruha is balszerencsét hozott.

A karácsonyi ünnepkör gazdag jeles napokban: Szent Borbála napján vízbe tett Barbara-ág /„Barbarazweig”/ karácsonyra kihajt, ebből a jövő évi termésre lehet kö-

vetkeztetni. Szent Miklós püspök (Nem Télapó, hanem Mikulás!) a szegények és a gyerekek patrónusa. Szeplőtelen Fogantatás: ismert a budaörsi Wandler Ferenc látomása a Kőhegyen és a remetesége. A kápolnáját a lokálpatrióta budaörsiek a kitelepített rokonaikkal összefogva újjáépítették. Istennek hála! Szent István első vértanú, majd Szent János evangélista, borszentelés és a hozzá fűződő szokások napja. Aprószentek a betlehemi gyermekgyilkosság emlékét őrzi a megvesszőzés, suprikálás szokása német ráolvasás varázserejével. Szilveszter év végi hálaadás napja. Régen pásztorok és a rezesbanda búcsúztatta el az óévet városunkban.

Nemzeti imánkkal kérjük az áldást mindnyájunkra!

„Isten, áldd meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel.
Balsors, akit régen tép, hozz rá víg esztendőt,
Meggűnhödté már e nép a múltat s jövőndöt...”

Áldott ünnepeket mindenkinek!

Kovácsné Paulovits Teréz

EGYŊAGY 2020

KÁLLAI-BÁLINT ÁGNES

Sok tábori beszámolóban hálát adtunk azért, hogy jól sikerült az együtt töltött hét. Idén már azért is hálát adhattunk, adhatunk, hogy egyáltalán volt egyházközségi tábor. Június elején még nem tudhattuk biztosan lesz-e lehetőség, lesz-e jelentkező. Istené a dicsőség, hogy megvalósult és ott lehettünk. Ezen a nyáron úticélunk a Börzsöny volt, azon belül is Királyrét, és egy valószerűtlen – műemlékekkel és festményekkel telepakolt – szállás, a Fatornyos fogadó.

A létszám 80 fő körül mozgott, és nagy örömünkre minden korosztály képviseltette magát. Volt, aki unokákkal érkezett, és akadt olyan is, aki a táborban lett ünnepélyesen a mennyei Atya gyermeke és részesült igazán meghitt hangulatban a keresztség szentségében.

Programokban nem volt hiány, az is talált kedvére valót, aki mozgásra, kreatív alkotásra vagy lelki feltöltődésre vágyott. A teljesség igénye nélkül: jártak nálunk solymászok, fazekas mester, bűvész, Hiba György jezsuita szerzetes, és különleges sport, a crockinole hazai mesterei. Pedig vendégek nélkül se untuk volna magunkat: a tábor lelkes és áldozatkész résztvevőinek köszönhetően bögrét festettünk, karkötőt csomóztunk, nemezeltünk, bort kostoltunk, kvízt játszottunk, bicikliztünk, tornáztunk, röplabdáztunk és tábortüzeztünk, kacsavarázslóztunk (ezt csak a bennfentesek értik) stb.

A legkisebbek pedig órákig vizsgálták a fogadó előtt csordogáló patak élővilágát, építettek gátat, fogtak rákot (amit később persze elengedtek).

János atya és Márió atya is csatlakozott hozzánk egy-egy napra, ami külön öröm volt számunkra. A szentmiséken kicsi lelkes csapat gitárral teljesített zenei szolgálatot. Ezúton is köszönjük az atyáknak, hogy időt szántak ránk, jó érzés megtapasztalni, hogy fontos számukra a személyes jelenlét a közösség életében.

Zárásként köszönetet mondunk Kállai-Bálint Szabolcsnak, a tábor szervezőjének, Bajor Beának, a Gaál házaspárnak, aki munkájában támogatta, és minden résztvevőknek, akik nélkül biztos nem lett volna olyan ez a tábor, mint amilyen végül lett.

MÉGTÉRÉS ÉS AUTENTIKUS KERESZTÉNYSÉG

SZELECZKY CSILLA

Kereszténynek mondani magunkat, valamint az evangélium üzenetének befogadására nyitottá válni, hogy az teljesen áthassa belső valónkat és meghatározza identitásunk lényegét, különböző dolgok. Ez sokszor az eltérő gondolkodásmódban is megfigyelhető.

Amikor valaki gyerekként beleszületik és nevelkedik egy vallásban, ez még messze nem jelent tudatos elköteleződést. A keresztény lelki fejlődés fokozatosan bontakozik ki, amikor életünkben jelen van a nyitottság a transzcendens spirituális világra és Isten örömhírének megismerésére az evangéliumban. Ezt a lelkesedést azonban kísérhetik mélypontok és hullámvölgyek.

Az életben bekövetkezendő nehézségek és krízishelyzetek során, hogy azt át tudjuk vészelnéi és felül tudjunk rajta emelkedni, szükségünk van a lelki megújulásra. Ellenkező esetben nem lehet élő a hitünk. Szent Pál írja: *„Újulatok meg lelketekben és gondolkodástokban, öltsetek magatokra az új embert.”* /Ef 4,24/ Istenre, a végtelenre való irányultság szükséges ahhoz, hogy képesek legyünk kilépni önmagunkból, túllépni korlátainkon és egy magasabb nézőpontból szemlélni a világot. Ezt Jézus a *„sziklára épített ház”* példabeszédével szemlélteti. Akkor áll szilárd alapon hitünk, amikor a nehézségek, szenvedések során abból erőt és vigasztalást tudunk meríteni. Jézus mondta: *„A világban megpróbáltatások érnek titeket, de bízzatok: én legyőztem a világot.”* /Jn 16,33/

Feltehetjük a kérdést, hogy mi lehet az a mérce, ami alapján hiteles keresztény valaki? Kinek lehet élő hite és Istenkapcsolata? Ha erre választ akarunk kapni, nem kerülhetjük meg az evangéliumot. Az autentikus kereszténység a „keskeny út” követésén alapszik, amit Jézus kijelölt. Az evangélium szellemében való gondolkodásmód és Isten igazságainak megismerése utáni vágy nélkül csak legfeljebb megkeresztelt vagy „vasárnapi keresztény” lehet az önmagát hívőnek tartó személy, aki a külsőségekhez ragaszkodik és a hitben megtapasztalható mélyebb valóság elkerüli figyelmét.

Általában elterjedt szokás, hogy két csoportra osztjuk az embereket, hívők és nem hívők vagy megtértek és nem megtértek. De ezt nem lehet így leegyszerűsíteni, az élet

nem fehér és fekete. A kereszténység üzenetének megértéséhez nem elég pusztán egy megtérésnek nevezett fordulat, hanem ez egy folyamat, ami több szakaszból tevődik össze és folyamatos nyitottságra van hozzá szükség. Ellenkező esetben mindig csak a felszínen fogunk tapogatózni és a nehézségek során könnyen letérhetünk Jézus által kijelölt útról.

Ugyanakkor a nem hívőkben is lehet nyitottság és vágy a transzcendensre, a felebaráti szeretet megélésére. A megtérés nem pusztán egy teremtő Istenbe vetett hit. A gyakorlati ateizmus, amikor valaki elfogadja Isten létezését, mint teremtő, de elhatárolódik tőle, deista módon közelíti meg, mintha a világra nem lehetne hatása. Ez a hibás Istenkép helytelen életformát eredményez; az ilyen ember úgy él, mintha Isten nem lenne. Ez a fajta Istenhit nem lehet élő.

Az Újszövetségben a megtérés fordulatát a „metanoia”, görög eredetű szó fejezi ki, aminek jelentése a gondolkodásmód megváltozása. Ennek következtében mindent egy új perspektívából szemlélünk, ami egy elkülönülést jelent a világi gondolkodásmódtól, megváltoztatja az indítékainkat, az Istenképünket és az embertársainkhoz való viszonyunkat. Ami korábban fontos volt, □ mint pl. a külsőségek, társadalmi presztízs, anyagi javak □ az háttérbe szorul, és ami kevésbé volt az, □ mint a lélek és a szeretet láthatatlan világa, Isten igazságainak megismerése, □ az előtérbe kerül, az ér-

tékrend megváltozik. Ezt a fordulatot Jézus leginkább a lélekben való újjászületés gondolatával és a magvető példabeszédével szemlélteti.

Jézus azt mondja Nikodémusnak, hogy lélekben teljesen újjá kell születni. *„Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újjonnan kell születnetek.”* /Jn 3,5-6/ Az evangélium üzenete felé forduló ember folyamatosan küzd az őt fogva tartó negatív érzelmek ellen; mint a harag, az irigység, vagy a félelem és hisz benne, hogy Isten segítségével, általa ezeket képes legyőzni önmagában. Hiszen Jézus megmondta: *„Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.”* /Mt 5,48/ Itt persze a lelki tökéletesedésről van szó. Hiszen bizonyos szellemi adottságaink veleszületettek és korlátozottak. Isten lehetlent nem kér tőlünk, csak olyat, amire képesek vagyunk és bízunk bennünk.

Szent János apostol írja: *„A szeretetben nincs félelem. A tökéletes szeretet kizárja a félelmet, mert a félelem győtrelemmel jár. Aki tehát fél, abban nem tökéletes a szeretet.”* /1 Jn 4,18/ A negatív érzelmeken való felülemelkedéshez a belső küzdelem és az Istenbe való kapaszkodás nélkülözhetetlen. Jézus által meghirdetett újjászületés egy teljes irányváltoztatást jelent, lélekben való átszellemülés, ami egy új életforma.

Sok ember nyitott a keresztyénségre, de az értékrendjük és világnézetük már távol van az evangélium szellemétől. Ez abból is adódik, hogy ez sokszor ellentétben áll az embereknek az elképzelt hamis boldogságképével, ahol az áll első helyen, hogy népszerűek legyenek, anyagi javakban bővelkedjenek, karriert építsenek, bálványokat kergetnek stb.

Jézus a magvető példabeszédében kifejti, hogy kinél mi jelenti az akadályt az evangélium üzenetének a megértésében. *„A mag Isten igéje. Az útfélre hullott magok azok, akik hallgatják, de azután eljön az ördög, és kiveszi az igét szívéükből, nehogy higgyenek és üdvözüljenek. Akikben köves talajra hull a mag, amikor hallják a tanítást, szívesen fogadják, de nem ver bennük gyökeret, mert csak a pillanatnak élnek. Ezért ha szorongatás vagy üldözés éri őket az ige miatt, hamarosan megbotránkoznak. És mások, akikben a bogáncsok közé hullik, hallják ugyan a tanítást, de a világ gondjai, a csalóka gazdagság és a többi vágy szívéükbe hatol, elfojtja az igét, úgyhogy terméketlen marad.”* /Mk 4,17-18/

Jézus magvető példabeszédében a „megpróbáltatás” jelentheti azt is, hogy a lehetőségeink beszűkülnek, csökken népszerűségünk, hogy kevésbé fognak szeretni a „világ fiai”, ha Isten igazsága mellett állhatatosan kitartunk. Jézus mondta: *„Miatlant mindenki gyűlölni fog titeket. De aki kitart mindvégig, az üdvözül.”* /Mk 13,13/ Vannak, akik az Istenbe való kapaszkodás helyett inkább sodródznak a világi árral és eltávolodnak a keresztyénség valódi üzenetétől. Ugyanakkor Jézus a negatív történéseknek a pozitív oldalát is mindig megvilágítja, hiszen a helyes úton való haladásnak a tudata lelki békét és boldogságot tud adni. *„Boldogok vagytok, ha gyűlölnek az emberek, ha kiközösítenek és szidalmaznak titeket, ha rossz hírbe hoznak az Emberfia miatt. Örüljete az azon a napon és ujjongjatok: jutalmatok nagy lesz a mennyben. Atyáik éppen így bántak a prófétákkal.”* /Lk 6,22-23/

A magvető példabeszéd jól szemlélteti azokat az eseteket, amikor bár valakit megérint az evangélium szelleme, Isten mindenhatósága és szeretete, de nem ver benne gyökeret, mert más földi vágyakat helyez előtérbe, ami visszahúzza. Így a világnézetébe már nem hatol bele, nem formálja át, amire a „metanoia” utal. Ilyenkor az ember önmagát vagy kirekesztő módon csak a szűk környezetét vagy anyagi javait helyezi a középpontba, ezért könnyen eltávolodhat Istentől.

Az evangéliumból tudhatjuk, hogy Jézus radikális megterésre hív. Ez teljes Istenre való ráhagyatkozást, önátadást jelent és a felebaráti szeretetben való tökéletességet. Minden embernél más és más jelenti az akadályt, amit előrébb helyez ennek az útnak a követésénél. Van, akinek a munkája, karrierje áll az első helyen, a gazdag ifjú példabeszédében a vagyon, míg másoknál családtagjaik jelentik a visszahúzó erőt. Jézus így válaszolt azoknak, akik követni akarták, de aztán mégis valami visszatartotta őket: *„Aki az eke szarvára teszi kezét és hátrafelé néz, nem méltó az Isten országára.”* /Luk 9,62/ Hitünk felvállalása akkor is fontos, ha ez az emberek nemtetszését, eltávolodását váltja ki, hiszen nem másoknak kell megfelelnünk, hanem Istennek. Jézusnál nincs megaluvás: *„Mindazt, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a mennyekben van. De azt, aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt.”* /Mt 10,31-33/

A keresztény megtérés egy teljes fordulatot jelent, Jézus magvető példabeszédének utolsó mondata: *„Amelyik pedig jó földbe esett, azokat jelenti, akik tiszta és jó szívvel hallgatják az igét, megtartják, és gyümölcsöt hoznak állhatatosan.”* /Lk 8,15/ De vajon mit is jelent mindez? Aki valóban megtér, nem lehetséges, hogy Isten igéje iránt közömbös marad, meg kell, hogy érintse, olyan részek, melyek személyesen megszólítják. Az evangélium szellemében való gondolkodásmód akkor válik valósággá, amikor gyakran eszünkbe jutnak az útmutatásai és konkrét élethelyzetekben bátorítást, erőt, vigaszt tudnak nyújtani. Így válhat számunkra életformává a kereszténység. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha van bennünk rá egy lelki éhség és minden más mű megismerésénél előrébb valóvá válik számunkra Isten igéje.

Az ige meghallásának fontosságára, az Újszövetségben Mária és Márta története is rávilágít. Máriát teljesen magával ragadja Jézus tanítása és lábainál ülve hallgatja. Márta azonban csak a felszolgálással foglalkozik és méltatlankodik: *„Uram! Nem törődsz velem, hogy a húgom egyedül hagy engem szolgálni? Szólj már neki, hogy segítsen!”* Jézus így válaszolt neki: *„Márta, Márta, sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít, pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszíti el soha.”* /Luk 10,38/

Amikor Jézus azt mondja, hogy „csak egy a szükséges”, ezzel arra hívja fel a figyelmet, hogy az evangélium üzenete megkerülhetetlen a hívő ember számára. Aki megfedkezik erről, gyakran önmagát helyezi előtérbe, elsősorban embertársainak akar megfelelni és nem Isten akaratát keresi. Az igétől való átszellemülés rálépés a kereszténység igaz ösvényére a lelki fejlődésben. Az evangélium üzenetébe mindig kapaszkodhatunk, abból vigasztalást és erőt meríthetünk, valamint kiteljesedik általa az életünk.

ANGYALOK CITERÁVAL...

sziporkázó fehéren köszönti a táj
a közelgő Születés
Örök-Együnnep éjszakáját
a világ hallgat, mást nem tehet
próféták bölcsességével vár

angyalok citerával hirdetik
a Megváltó kicsi Jézus ma születik
s az Idő beteljesedik...
pásztorok az elsők, akik
az Isten-Gyermeket imádják, becézik

s zeng az allelujás öröm
„**békesség földön az embernek,
dicsőség mennyben az Istennek...**”
*

a Gyermek jászolához térdelek én is
viszem hozzá szívem örömét, terheit
Ember, te se tévovázz, higgy!
érezd magadban a Csodát
és vidd hírét, add tovább!

csillagszórós harangszóval
üzen karácsonyi gyermek-múltam
félek, sokasodó éveimmel
egyszer végleg
elmerül a múltban ...
kötöm koszorúba!

„**békesség földön az embernek,
dicsőség mennyben az Istennek...**”

SIKLÓS ENDRE

ÉLÜNK

www.bih.eorop alapítva 2000.

† a budai Római Katolikus Egyházközség lapja † 2020. december 25. 65. szám † XXI. évfolyam / 2. †

A BUDAŐRSI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA. MEGJELENIK 100 PÉLDÁNYBAN.
AZ ÚJSÁG INGYENES, ÖNKÖLTSÉGI ÁRA 485 FORINT.

Cím: 2040 BUDAŐRS, ESZE TAMÁS U. 1. DRÓTPOSTA: ELUNKUJSAG@GMAIL.COM

FELELŐS KIADÓ: VARGA JÁNOS PÉLÉBÁNOS FŐSZERKESZTŐ: GRÓSZ ANDRÁS

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: GREGOR GALLAI - ALIQUID PULCHRI PRO DEO